

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІОТЕХНІЯ» Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н4 Лісове господарство Освітня програма «Лісове господарство»</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>перший (бакалаврський)</p>
<p>Компонент освітньої програми:</p>	<p>вибірковий</p>
<p>Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин</p>	<p>3 кредити /90 годин</p>
<p>Семестр</p>	<p>6</p>
<p>Форма контролю</p>	<p>залік</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Левандовська Світлана Миколаївна Посада: доцент кафедри лісового господарства Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат біологічних наук https://orcid.org/0000-0002-8485-6134 https://scholar.google.com.ua/citations?user=0UBO5TQAAAAJ&hl=uk Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: svtmzel@gmail.com</p>
<p>Опис дисципліни</p>	<p>На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т. ч.: аудиторних – 48 годин (лекції – 32, практичні заняття – 16), самостійна робота студентів – 42 години.</p>
<p>Передумови для вивчення дисципліни</p>	<p>Освітній компонент «Біотехнія» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін: «Загальна екологія», «Біологія лісових птахів і звірів з основами мисливствознавства».</p>
<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Курс спрямовано на набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь і навичок щодо засад біотехнії, методів активного впливу на тваринний компонент екосистем та управління популяціями диких тварин із використанням біотехнічних прийомів і засобів.</p>
<p>Формат дисципліни</p>	<p>Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i>, сервісів <i>ZOOM</i>, <i>Google Meet</i>, мобільних додатків.</p>
<p>Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ФК 8. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p>

	<p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
<p>Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти</p>	<p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії і принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, застосовувати знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН 8. Проектувати та організувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПРН 10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля; стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля; стану мисливських тварин та їх кормової бази; робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1. Біотехнічні споруди</p> <p>Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Предмет і завдання біотехнії. Роль тварин у виникненні та функціонуванні лісових екосистем (4 год.).</p> <p>Тема 1.2. Біотехнічні споруди. Класифікація біотехнічних споруд (8 год.).</p> <p>Тема 1.3. Упорядкування мисливських угідь (8 год.).</p> <p>Тема 1.4. Розміщення біотехнічних споруд (6 год.).</p> <p>Тема 1.5. Ремізи та ремізні ділянки (10 год.).</p> <p>Тема.1.6. Кормові поля та плантації. Вимоги до кормових полів та плантацій. Особливості створення кормових полів та плантацій (4 год.).</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2. Біотехнічні заходи</p> <p>Тема 2.1. Підгодівля диких тварин. Організація підгодівлі диких тварин (6 год.).</p> <p>Тема 2.2. Оцінка природних кормових ресурсів для різних видів диких тварин. Класифікація кормів для підгодівлі (8 год.).</p> <p>Тема 2.3. Біотехнічні заходи щодо покращення умов існування мисливських водоплавних птахів (10 год.).</p> <p>Тема 2.4. Санітарно-профілактичні заходи в мисливських угіддях (8 год.).</p> <p>Тема 2.5. Планування та ефективність біотехнічних заходів (8 год.).</p> <p>Тема 2.6. Еколого-економічна оцінка біотехнічних заходів в мисливському господарстві (6 год.).</p> <p>Тема 2.7. Охорона та раціональне використання мисливських ресурсів. Акліматизація та реакліматизація мисливських тварин (4 год.).</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні та науково-дослідні завдання індивідуальні або в групах; доповіді; презентації; есе.</p>
<p>Політика курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіка консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для

	<p>негативного оцінювання роботи здобувача.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40. • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf.
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондаренко В.Д. Біотехнія: навчальний посібник. Ч. 2. Львів: ІЗМН, 2001. 203 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 2. Коваленко Б.П., Шевченко О.Б. Технології розведення мисливських тварин: навчальний посібник. Х.:РВВ ХДЗВА, 2019. 105 с. URL: http://surl.li/cdlpli 3. Лебедева Н.І. Конспект лекцій зі спецкурсу «Біотехнія». Запоріжжя: ЗНУ, 2006. 82 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 4. Лебедева Н.І., В. І. Домніч В.І. Біологія мисливських тварин. Конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2006. 68 с. URL: http://surl.li/obwklv 5. Лебедева Н.І., Петриненко В.В. Біотехнія: навчально-методичний посібник до лабораторних робіт. Запоріжжя: ЗНУ, 2008. 90 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 6. Лебедева Н.І., Петриненко В.В. Методи обліку мисливських тварин. Конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2008. 62 с. URL: http://surl.li/pimhvy 7. Новицький Р.О., Домніч В.І. Основи мисливствознавства: Навч. посібник. Д.: Артлогос, 2011. 72 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 8. Петриченко В.В., Лебедева Н.І., Карташова Я.М. Типологія мисливських угідь: Навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2009. 110 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 9. Хоецький П.Б., Копій С.Л., Мелешук О.О., Сухович В.М., Агій В.О., Фізик І.В. Ведення мисливського господарства: підручник. Львів: Вид-во РВВ НЛТУ України, 2021. 144 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 10. Шпарик Ю.С., Коляджин І.Ф. Лісомисливське господарство України. Підручник. Івано-Франківськ, 2020. 314 с. <i>Наукова бібліотека БНАУ</i>. <p style="text-align: center;"><u>Допоміжна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Годлевська О., Парникоза І., Різун В., Фесенко Г., Куцоконь Ю., Загороднюк І., Шевченко М., Іноземцева Д. Фауна України: охоронні категорії. Довідник. Київ, 2010. 80 с. URL: http://surl.li/hejhff 2. Данилюк Л. Р. Правовий режим мисливських природних ресурсів в Україні : монографія. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2017. 176 с. URL: http://surl.li/cdjpcck 3. Гузій А.І., Іванюк І.Д., Кусік В.М., Хоецький П.Б. Мисливствознавство: навчальний посібник. Ч.1. Харків: Мачулін, 2017. 275 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 4. Гузій А.І., Іванюк І.Д., Кусік В.М. Мисливствознавство: навчальний посібник. Ч.2. Харків: Мачулін, 2018. 254 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 5. Загороднюк І. Наземні хребетні України та їх охоронні категорії. Ужгород: Ліра, 2004. 48 с. URL: http://surl.li/esthud 6. Катиш С.В. Дичерозведення на території лісостепової і степової зон України (на прикладі Полтавської і Запорізької областей). <i>Біологічні системи</i>. Т. 8. Вип. 1, 2016. С. 219–227. URL: http://surl.li/kclrxq 7. Кімейчук І.В., Левандовська С.М. Аналіз стану ведення мисливського господарства у мисливських угіддях державного підприємства «Довжанське

- ЛМГ». *Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої освіти, науки та виробництва*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Біла Церква, 15 квітня 2022 р.). Біла Церква: БНАУ, 2022. С. 94–96. URL: <http://surl.li/jxonav>
8. Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Берн, 1979 р.). К.: Мінекобезпеки України, 1998. 76 с. URL: <http://surl.li/mzqnun>
9. Кратюк О.Л. Видовий склад та динаміка чисельності ратичних Artiodactyla у вольєрах на території Житомирської області. *Науковий вісник НЛТУ України*. Т. 28. № 3, 2018. С. 34–37. URL: <http://surl.li/tlkfzl>
10. Левандовська С.М., Хрик В.М., Ситник О.С. Інноваційні підходи до відновлення популяцій мисливських тварин у лісових екосистемах: огляд. *Агробіологія*. Біла Церква, 2025. № 1. С. 322–330. DOI:10.33245/2310-9270-2025-195-1-322-330
11. Левандовська С.М., Рик Т.М., Ключка С.І. Вплив змін клімату на популяції мисливських тварин. *Агроекологічний журнал*. 2025. № 3. С. 13–19. DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.3.2025.340774>
12. Лісовий Кодекс України. URL: <http://surl.li/ntkdfd>
13. Мазепа В.Г., Колісник Б.І., Хоєцький П.Б. Трав'яний покрив і запаси лугових кормів для утримання оленя лісового (*Cervus elaphus L.*). *Наукові праці ЛАНУ*. 2019. Вип. 19. С. 154–162. URL: <https://doi.org/10.15421/411937>
14. Про затвердження Порядку визначення територій для охорони та відтворення мисливських тварин (відтворювальних ділянок): н а к а з Державного комітету лісового господарства України № 4 від 22.01.2004. URL: <http://surl.li/pxvbyj>
15. Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 27. Ст. 230. URL: <http://surl.li/uqjhgj>
16. Про мисливське господарство та полювання: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 18. Ст. 132. URL: <http://surl.li/agkovv>
17. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <http://surl.li/dlmylq>
18. Про тваринний світ: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 14. Ст. 97. URL: <http://surl.li/hbxxxe>
19. Фесенко Г.В. Бокотей А.А. Птахи фауни України: польовий визначник. Київ: Українське товариство охорони птахів, 2002. 416 с. *Система Е-навчання БНАУ*.
20. Червона книга України. Тваринний світ / За ред. І.А. Акімова. К.: Глобалконсалтинг, 2009. 600 с. *Наукова бібліотека БНАУ*.
21. Levandovska S., Velyka K. The fauna influence on forest ecosystem functioning. *Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої освіти, науки та виробництва*: матеріали V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Біла Церква, 18 квітня 2025 р.). Біла Церква: БНАУ, 2025. С. 115–117. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/mydSPACE>

Адреси сайтів в INTERNET

1. Всеукраїнська асоціація мисливців та користувачів мисливських угідь. URL: <https://www.uahhg.org.ua/>
2. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://surl.li/ubfcng>
3. ДП «Ліси України». <https://e-forest.gov.ua/>
4. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>
5. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
6. Товариство лісівників України. URL: <https://tlu.kiev.ua/>
7. Українське товариство мисливців і рибалок. URL: <https://uoor.com.ua/forum/index.php>
8. Червона книга України. URL: <https://redbook-ua.org/>
9. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org/>
10. Forest Research. URL: <https://www.forestresearch.gov.uk/about-us/who-we-are/>
11. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
12. Journal of Forestry Research. URL: <https://link.springer.com/journal/11676>
13. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/>
14. SpringerLink. URL: <https://link.springer.com/>

